

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2004 сыл
МУУС УСТААР
3 КҮНӨ
СУБУОТА
№ 38
(9099)

Пенсия

Биллэрин курдук, бааһынай хамсааһыннын биір сабалааччыта буолан, 1992 сыллааха "Наммара" дьин 30-ча үлэһиттээх улахан бааһынай хаһаайыстыбатын тэриммитим. Оччолорго "Бааһынай хаһаайыстыбатын туһунан" Россия сокуонугар кинилэр 5 сыл устата сир нолуогун талөөбөттөр уонна пенсионнай фонда ба харчы үкпэттар дьин чуолкайдык сурулла сылдьар этэ. Онтубабыт пенсия туһунан саҥа сокуонунан фонда ба талөөбөтөх сыллара үлэ ыстааһыгар аабыллыбат буолбута. Ол түмүгэр бары бааһынайдар уонна кэтэх хаһаайыстыбаларын көрөн олорор тыа сирин дьонно сылга биір күн өрөөбөккө түбүгүрэн баран, үлэлэрин ыстааһа аабыллыбат туруктамыта, отуойкаба олорон хаалбытара.

аттар, сверкалаһан бараммын, фонда ба талөөбөтөх 1992 – 1994 сс. байыбыттан харчы устум. Атын сылларыгар тоҕо эрэ талөөбүт эбилгин. Дьингэр, талөөбөтөхкү даҕаны син этэ. Ол кэмгэ, үлэ саһалпытым курдук, "талөөбөт" туһунан сокуон баара ээ. Суобайым батарбат. Урукку үлэһиттэрим ити икки

рин ыстааһа аабыллыбака сырыттар. Ону өйдөөбөтүт дүү эбэтэр элбэти түлүүрүт буолуо дьин куттанарбыт дуу? Төрүт куттанымак. Төһөнү түлүүргүтүн урукку отчуоттарынан көрөн ааһан бизрэлэр. Түлүүргүт даҕаны наһаа элбэҕэ суох. Холубур, мин ити 1992 сылга 139, оттон 1994 сылга 1015, барыта

ир күн өрөөбөккө үлэлиир эрэри эбэтэр мөлүһөннээх дохуоту ааһар буолан баран пенсионнай фонда ба талөөбөт түбэлтэбэр ыстааһыгар аабыллыбат. Быйата, "туһаада" курдук көстөбүн.

ҮЛЭБИТ ЫСТААҤЫН ААХТАРЫН

Пенсионнай фонда ба 12 сыл кэнниттэн харчы талөөтүм

Дьэ, ол иһин ити туһунан мин улуус, республика хаһыаттарыгар хаста даҕаны суруйдум. Ил Түмэнгэ тийэ туруорустум. Ол туруорсуубар депутаттыт А.И.Поисеева саамай сөптөөх, сытны проблеманы көтөхтүкүн дьин маһтанан элпэкт суругу ыһпыта уонна онно бу болтуроһу быһаарыма дьаһаллар ыһыллан эрэллэрин туһунан иһитиннэрибэт. Кырдык, ол кэнниттэн республика уонна улуустук пенсионнай фонда ба специалистара элбөх быһаарар, өйдөтөр үлэни ыһтылар. Олор түмүктэригэр 2003 сыл эһинин 11 күнүгэр 719 №-дээх СР Правительствотун маһыаха туһааннаах уурааба тахсыбыта. Онно бааһынай хаһаайыстыбалара фонда ба үкпэтэх сылларын отчуотун сөргүтөн, сагалымы онорон харчы талөөтөхтөрүнэ үлэлэрин ыстааһа аабыллара көрүлүбүт. Ол иһин мин, төһө даҕаны бааһынайдаан уурайбытым ыра-

аһа, өйдөтөтүм дүү эбэтэр элбэти түлүүрүт буолуо дьин куттанарбыт дуу? Төрүт куттанымак. Төһөнү түлүүргүтүн урукку отчуоттарынан көрөн ааһан бизрэлэр. Түлүүргүт даҕаны наһаа элбэҕэ суох. Холубур, мин ити 1992 сылга 139, оттон 1994 сылга 1015, барыта

ир күн өрөөбөккө үлэлиир эрэри эбэтэр мөлүһөннээх дохуоту ааһар буолан баран пенсионнай фонда ба талөөбөт түбэлтэбэр ыстааһыгар аабыллыбат. Быйата, "туһаада" курдук көстөбүн.

Түмүк курдук эттэххэ, улуустуугар бааһынай хаһаайыстыбатынан үлэлээһингэ маһсабайдык кирири 1991 – 1994 сс. буолбута. Хаһаайыстыбатын аһсаан 400-кэ тийэ сылдьыбыта. Онон уурайбыттын, билигин бвардын бары пенсионнай управление ба кэлэн ааһсаргыт, үлэбит ыстааһын чөлүгэр түһэрэргит хайаан даҕаны наада. Кырдыр сааска үлэ ыстааһа тийбэки пенсионята суох хаалар хоһолтолоох. Оттон уонна төһөнөн үлэ ыстааһа элбэх даҕаны пенсияг көмөһө үлэлэрин эмиз умһумоһа. Бааһынай хаһаайыстыбаларын баһылыктара, итинник кэлэн ааһсыбатахтына, пенсионнай фонда ба харчы үкпэтэхтына дьингүт, байыбит үлэбит ыстааһа аабыллыбака хааллабына, хайа, сагамһыта суох, суобаска баппат буоларын өйдөбүт.

И. ПОНОМАРЕВ.

УРОСНО СОТУННЭРЭ

УЧУУТАЛЛАР ОТЧУОТТАРА

Бийиги оһуолабытыгар өр сылтан үлэлиир оһыттаах педагогтарбыт – ССРС үөрэҕиритин туйгуна, РСФСР норуотун үөрэҕиритин туйгуна, Саха Республикатын Президентин "Маһала" знак хаһаайына Л.М.Винокурова, РФ үөрэҕиритин туйгуна, СР Президентин Гранын хаһаайына А.И.Васильева, РФ үөрэҕиритин туйгуна Д.С.Яковлева, РФ үөрэҕиритин туйгуна, "Мин менкайгы учууталым" знак хаһаайына А.Е. Павлова үлэлэрин отчуоттара буолан ааста. Кинилэргэ администрация баай оһыттарын түмөн көрдөрөргө уонна биір идэлээхтэрин кытары атаһаһарга анаан кэлэр үөрөх дьылыттан авторскай курстарын ыһталларыгар субэлээтэ.

ҮӨРДЭР ТҮМҮК

Оһук тылын учууталларыгар ыһтыллыбыт российскай-американскай кэтэхтэн конкурс түмүктэннэ. Онно кыттыбыт СР үөрэҕиритин туйгуна Т.Н.Дьячкова суһер-финал кыһылыаба буолбугун туһунан үөрүүлээх сонун Владивостоктан тийэ кэтэн кэлтэ. Татьяна Николаевна Америка Хотугу Каролина штатыгар аны сайын стажировкага ыһгырылынна.

БИҤИРЭННИЛЭР, САКААС ЫЛЛЫЛАР

Республикатаағы "Саһарга" мода фестивала быйыл "Куруһаала" эргин киһинигэр ыһтылынна. Саһабыт сирин үрдүкүн талылыбыт норуот уран тарбаһааһарын күрэхтэһиллэригэр бийиги оһуолаһтан "Ай-тик" мода студиятын оһолоро (сая. А. Попова) "Күһүгүнү фантазия" композициянан кыттаннар – дүүүлүүр суба бийирэбилин ыһтылар. Оһолор СР Госкомспардун саһааһынан сотору буолаары туһар "Азия оһолоро" аан дойдутаағы күрэхтэһингэ анаан сарынан уонна түү кырадаһынарарынан сувенирдары онороллор.

"УРААНХАЙДАР" ЧӨЛ ОЛОХ ИҤИН

Чурапчыга "Чөл олох" общество төрүттэммитэ 100 сылынан уонна "Мамонтенок" фестивалы, "Азия оһолоро" аан дойдутаағы күрэхтэһинин көрсө "Ураанхай" шкоровой студия оһолоро (сая. Д.И.Чабаан) концертыр, агитациялыыр биригэдрин төһөнөн Чурапчы, Таһтта улуустарынан сырыттылар. Кирибит үбүнэн Кытайга монотипед уонна кэстүүм саһаастаһтылар. Аһспыт идэһилээбэ буолан аһспыт "Мамонтенок-2004" фестивалыга I-кы степеннээх лауреат урдүк аһын иһэн үөрөн-көтөн, музыкальнай эһин кэһинилээх кэһиллэр.

МАКАРОВТАР – ААҢАР ДЬИЭ КЭРГЭН

"Бары биригэ аһабыт" дьин улуустаағы библиотечнай конкурска черчение учуугала А.Н.Макарова кыһынынын, төрдүс кылааска үөрэнэр Маһылын кыттан "Ааһар дьиз кэргэн" анал аһынан баһиэтэннилэр. Бу күрэхтэһини оһуолабыт педагог-библиотекара О.И.Постникова үгүс киһини кыһынарар, кэһэн далааһынаахтык ыһпыта бийигини олус аһтынарда.

ҮС КЫҤЫЛ КӨМҮС МЭТЭЭЛЛЭЭХ

Баһкириге Иһимбай куоракка ыһтыллыбыт 100 харахтаах дубаһа күрэхтэһингэ бийиги интернат-оһуолабыт иһиллээһинлэрэ бары кыһынылар. Ол курдук, спорт маһастара Рена Ноговицина дубаскыгар эрэллээхтик бастаата. Маһы таһынан түргэн оһньууга байытынсаһар аһа саһастааһтары кытары хоһотон тэһнээһин буһбата. Онон бу күрэхтэһингэ Рена 3 кыһыл көмүс мэтээли иһилинэ. Степа Данилов түргэн оһньууга бастаата, бытаһинга 2-с буолла. Собакина Айына үс көрүнгэ биригэһтээх миһасталарга тигистэ. Оттон Коля Гуляев уонна Муста Данилова күрэхтэһингэ үчүгэй оһньууну көрдөрөн, төрдүс миһаста буоллулар. Ити курдук дойду араас мунһуктарыгар күрэхтэһэр аһэр дуобатчытарбыт ситиһинилээх, үөрүү көтөллөөх кэлэн, оһуолабыт аһын кэһэн эйгэһэ таһаараллар.

ҮГЭСКЭ КУБУЛУЙУОБА

Куһун тутар ий 27 күнүгэр оһуолабытыгар "Көлүөнөлөр көрүһүлүрө" буолан ааста. Барыта 22 ыһустан делегациялар кэлэн үөрэммит, оһох киһэн аһтыгар таһаарыт кыһаларын – оһуолаһарын көрөн-иһтэн, уһууталарын, биригэ үөрэммит оһолорун кытары көрсөн ирэ-хоро кэһэтэн, оһо саһастарын саһатыһан бардылар. Маһнык көрүһүү иһтар-үөрэтэр суһлтата дьингин баһиэттэн, ыһлтата ыһтыларыгар баһардылар. Онон кэлэр дьыһтан ыла куһун тутар ий бүтэһик идэһиллэригэр интернат-оһуола көһөнөлөр көрүһүлүрүн төһиһэн, араас сылларга бүтэрбит оһолорун иһиллэригэр аһын тэһэһи аһар буолуоба.

Лариса НЕУСТРОЕВА, хаһыат оһык, көрр.

"УОЛАҤНАР" ҮТӨ ХАҢСААҤЫННАРА

хайытыта, саһааннаһына барыта дьонунан онһоһулар. Ол курдук, маһым хайытыһлан баран кыһаан саһааннамаһа ситтаһына улуустаағы дьиз кэргэн киһини иһинэн тариллибит "Уоһэн" хамсааһын оһолоро Никонов Федя, Постеров Коля, Брахман Уоһан, Никонов Алеша, Попов Пезя, Кривошапон Рома кыһас кэм киһигэр сүрдээх үчүгэй бэһайытык, киһи аһтынаргына маһы саһааннаан биһэрэнэр, кырдыһас киһи үөрүүм муһура суох. Аһэр көмөлөһөөһүнүлэр-бэр бөһөдөкээх, үөрөһитигэр кыһамһылаах, дьонго-сэргэһэ сөһүлэтэр дьон буола улаһтык, кырдыһастары, кыһамматтары куруук үөрдэ-көтүтө сийдэһит дьин алгыһын тэһрэдэһит. Алгыһым эһиһэ тиһиһкэһи!

Мотрена Ивановна ДЬАЧКОВСКАЯ, сэрин ветеранын оһдоһото.

